

Antioksidativna i citotoksična aktivnost ekstrakata mlijeka proizvedenog iz fermentirane crne soje

Sažetak

U radu je ispitana antioksidativna i citotoksična aktivnost etanolnih ekstrakata mlijeka dobivenog nakon 2 dana fermentacije crne soje pomoću imobiliziranoga soja *Rhizopus oligosporus* NTU5. Rezultati su pokazali da takvo mlijeko ima izraženu sposobnost uklanjanja slobodnih DPPH radikala (76 %). Ekstrakti su mlijeka zatim frakcionirani kromatografijom na silikagelu i izdvojen je nepoznati sastojak, nazvan FBE5-A, izraženog antioksidativnog svojstva. Sposobnost toga sastojka da uklanja slobodne DPPH radikale kudikamo je veća ($IC_{50}=7,5 \mu\text{g/mL}$) nego vitamina E, koji se obično koristi kao antioksidans (α -tokoferol, $IC_{50}=17,4 \mu\text{g/mL}$) i približno jednaka vitaminu C (askorbinska kiselina, $IC_{50}=7,6 \mu\text{g/mL}$). Ispitivanje citotoksičnog učinka FBE5-A pokazalo je da selektivno djeluje na ljudske stanice raka Hep 3B ($IC_{50}=150,2 \mu\text{g/mL}$), a pritom ne utječe na normalne fibroblaste iz pluća MRC-5 ($p<0,05$). Rezultati upućuju na to da se mlijeko dobiveno fermentacijom crne soje može upotrijebiti kao funkcionalna hrana i za liječenje raznih bolesti, uključujući i rak.

Ključne riječi: crna soja, *Rhizopus oligosporus*, antioksidativna aktivnost, citotoksična aktivnost, izoflavoni